

A SOK FÉLRETÁJÉKOZTATÁSOK MIATT EGYESEK ÖSSZEMOSSÁK A MAGYAR KISEBBSÉGI TÖREKVÉSEKET VLADYIMIR PUTYIN CÉLJAIVAL

Hiba orosz diadaltól várni a székely autonómiát

A háborús migráció, a kárpátaljai népesség felhígulásának és etnikai változásainak, továbbá az Erdélyben is tapasztalható információs háború témáját is boncolgatták a Kolozsvári Magyar Napokon rendezett kerekasztal-beszélgetésen, amelynek témája az orosz–ukrán háborúnak a Kárpát-medencei, ezen belül az erdélyi magyarság jövőjére gyakorolt hatása volt. Elhangzott: még nem tartott a kárpátaljai magyarság, hogy felszámolódjon, de szüksége van a támogatásra.

» TÓTH GÖDRI IRINGÓ

Megköszönte a háború sújtotta Ukrajnában élő magyaroknak Erdélyből nyújtott támogatást Balogh Lívia, a Kárpátaljai Megyei Tanács KMKSZ-frakciójának képviselője a Kolozsvári Magyar Napokon szerdán délután rendezett kerekasztal-beszélgetésen. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség politikusa kiemelte, bár az ukrániai magyarok 2014 óta a háború árnyékában éltek, idén igazán megismerték a harcok szörnyűségeit. Elmondta, már 2014 után fellendült az ukrán állampolgárok Nyugat-Európába tartó migrációja, nagyon sok ukrániai férfi vállalt munkát külföldön, sokan Magyarországon. Leszögezte, hogy a fogyatkozó ukrániai magyarság megmaradása érdekében kiemelt fontosságú az anyanyelvi oktatás – e téren reményét fejezte ki, hogy a jelen helyzet, illetve Ukrajna uniós csatlakozásának reménye talán pozitívan hat majd a kisebbségi jogok kivívására, gyakorlására.

Megváltozik Kárpátalja etnikai összetétele

Az orosz–ukrán háborúnak a Kárpát-medencei magyarság jövőjére kifejtett hatásai témájában rendezett – Grezsa Csaba kolozsvári főkonzul által moderált – beszélgetésen Balogh Lívia felidézte, hogy az oktatás helyzete nagyon nehézzé vált Kárpátalján is, hiszen két évig a koronavírus-járvány nem tette lehetővé a jelenléti oktatást, majd a bombázásoktól féltek, illetve sok településen az oktatási intézményekben alakítottak ki menedékhelyeket, átmeneti szállásokat. Kárpátalján a szülők 60 százaléka azt várja, hogy megnyissanak a tanintézetek, ám az ország más részeiben az arány fordított, a lakosság többsége nem szeretné visszaküldeni gyerekeit az iskolába. A politikus azt is kiemelte, hogy a belső migráció miatt Kárpátalja la-

kossága jelentősen felhígult, és bár a Magyarországra menekült magyarok jelentős része haza akar térni, valószínűleg teljesen megváltozik a régió etnikai összetétele. A gazdaság alakulása, illetve az energiaválság kapcsán Balogh Lívia elmondta, a gáz, illetve az elektromos áram árát egyaránt befagyasztották a lakosság számára, de az intézmények, vállalatok folyamatos drágulással szembesülnek, a helyzet bizonytalan azért is, mert az ország költségvetéséből átlagosan havi 5 milliárd dollár hiányzik.

Székely István, az RMDSZ ügyvezető alelnöke a rendezvényen leszögezte, bár Ukrajna sem 2014 előtt, sem azóta nem volt mintaszerű demokrácia, jogában áll megválasztania az államformáját. Mindezt azért tartotta fontosnak kiemelni, mert a közösségi médiában azt tapasztalja, hogy nagymértékű

miatt. „Miközben az EU-n kívül az ilyen dolgokat tankkal oldják meg, a kisebbségi kérdést kizárólag az európai uniós paradigmarendszerben lehet rendezni, még akkor is, ha az EU-csatlakozás reményteljes pillanathoz képest sokan csalódtak. Az utolsó jó dolog, ami keletről jött, azok mi voltunk 1200 évvel ezelőtt” – hangsúlyozta az RMDSZ politikusa, utalva arra, hogy a Kelet nem nyújthat politikai, diplomáciai példát. Meglátása szerint egy másik zavaró jelenség, hogy sokan egyenlőségjelet tesznek Oroszország és az orosz nép között.

A magyar nemzetpolitika értékelvű, stabilizáló

Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt ügyvezető elnöke arról érkezett, hogy amikor az államok, illetve a nemzetek határai nem esnek egybe, nagyon sok kérdés tisztázásra szorul az

aláhúzza: az aktív békepolitika nem jelenti azt, hogy Ukrajna ne harcoljon területei megőrzéséért. Hozzátette, az európai fő politikai vezetéssel Magyarországnak csupán eszközvitái vannak, de a célkitűzések tulajdonképpen ugyanazok. Emlékeztetett, hogy nem csak Orbán Viktort, hanem a magyarokat általában azzal a váddal illetik, miszerint „Putyin pincsijei”. Németh Zsolt szerint valós a veszélye, hogy a magyarok kisebbségi törekvéseit – a dezinformálás miatt – összemossák az orosz elnök törekvéseivel. „Éppen ezért világossá kell tenni, hogy mi a különbség a magyar és az orosz politika, konkrétan kisebbségpolitika között: utóbbi csak eszköznek tekint a kisebbségi kérdést, birodalmi céljai érdekében használja és destabilizációs eredménnyel jár. „Ezzel ellentétben a magyar kisebbségpolitika a kisebbségi jogok felvállalásával a külhoni

vezi, hogy a nemzeti kisebbség fogalmát a nemzeti közösségek megnevezésre cseréli az ukrán jogrendben, aminek számos negatív hatása lenne. Arra kérte az anyaországi és az erdélyi magyarságot, hogy továbbra is támogassa morálisan a kárpátaljai magyarságot, hogy lehessen jövőképe a közösségnek. A Kárpátaljai Megyei Tanács KMKSZ-frakciójának képviselője szerint nem tartott a kárpátaljai magyar közösség, hogy felszámolódjon, de szüksége van a támogatásra.

Európa egyedül nem képes kikényszeríteni a békét

Székely István leszögezte, a legjobb dolog, ami az elmúlt években történt az erdélyi magyarokkal, az EU- és a NATO-csatlakozás volt. Mint mondta, annak ellenére meri ezt kijelenteni, hogy tudja, sokan vitatni fogják, ám ezek biztonságot adnak, lehetőséget teremtenek újfajta narratívákra, illetve a számadatok is az integráció pozitívumait igazolják. Arra a kérdésre, hogy az aktuális háborús helyzet változtat-e a kisebbségpolitikán, szükséges-e változásokat, Toró T. Tibor úgy válaszolt, ebben a kérdésben kontinuitás érvényesül, a nemzeti kisebbségek, illetve a nemzeti régiók kérdése nem változik. Hozzátette, bár ez a téma látszólag harmadlagos háború idején, amikor gazdasági problémák és nehézségek sújtják az embereket és kormányokat, ezek a kérdések továbbra is kulcsfontosságúak maradnak.

Németh Zsolt a háború kapcsán kulcsfontosságúnak nevezte az időfaktort. Szerinte sajnos úgy tűnik, hogy a geopolitikai tényezők nem kedveznek annak, hogy ez a háborús rémálom, melynek igazi mélységeit most még nem is látjuk, mihamarabb véget érjen. A politikus hangsúlyozta, Európa ereje most már nem elegendő a béke kikényszerítéséhez, kulcsfontosságú az Egyesült Államok esetleges beavatkozása, szerepvállalása. „Ehhez viszont a jelenleginél erősebb amerikai vezetésre van szükség” – emelte ki, felidézve, Orbán Viktor a Tusványoson is kifejtette: Putyin Trumpnak nem mert volna nekimenni, és ez érvényes Angela Merkel leköszönése kapcsán is. Németh Zsolt beszélt egyúttal arról is, hogy a háborús szankciók kapcsán fennáll egyfajta székepszis, és a helyzetnek nem szabad odáig fajulnia, hogy az EU szankciós politikája a tehetetlenség elfedésére szolgáljon. Zárógondolatként az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke leszögezte: a kárpátaljai magyarság kisebbségi jogainak, de általában a nemzeti kisebbségek jogainak védelme nem szabad alku tárgya legyen.

Toró T. Tibor, Székely István, Németh Zsolt és Balogh Lívia a kolozsvári kerekasztal-beszélgetésen

félretájékoztatók zajlik, és emiatt téves elméleteket gyártanak az emberek. Leszögezte: a háború itt, Erdélyben is zajlik, nem csak a szomszédban, mi jelenleg információs háborút tapasztalhatunk meg. Példaként említette, hogy az erdélyi közösségi csoportokban, az erdélyiek által írt kommentszekciókban sokan úgy állítják be az orosz agressziót, mintha egykor jogtalanul elcsatolt terület visszazserzésére irányulna, azt igyekeznek helyrehozni, amit a trianoni döntés tönkretett. Székely István szerint az a „mitosz” is intenzíven él, miszerint Oroszország az oroszokért teszi, amit tesz, ám ezt olyan egyszerű tényekkel is cáfolni lehet, mint például Mariupol esete, ahol olyan várost tettek az oroszok szinte a földdel egyenlővé, ahol a lakosság többsége orosz anyanyelvű, 40 százaléka orosz nemzetiségűnek vallja magát. Rámutatott továbbá: találkozhatunk az interneten olyan elméletekkel is, melyek az orosz győzelemtől teszik függővé a székely autonó-

nyaország és az utódállamok között, például az állampolgárság vagy a nemzeti összetartozás eszméje kapcsán. Arra is kitért, hogy a dezinformálás nem csak a jelenleg zajló háború kapcsán figyelhető meg, hanem a román–magyar kapcsolatokban is gyakran tapasztalható, akár a székelyföldi autonómiatörekvések kapcsán, akár amikor Magyarország miniszterelnöke tesz egy, a nemzetegyesítésre vonatkozó kijelentést, melyről mi, magyarok tudjuk, hogy eszmei jellegű, de a románság hajlamos rögtön a status quo felrúgásának szándékát látni benne.

Németh Zsolt, a magyar Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke ugyancsak felidézte Orbán Viktor miniszterelnök tusnádfürdői, valamint nemrég dallaszi beszédét is, majd az Oroszország elleni szankciókra utalva így fogalmazott: olyan kocsiban ülünk, amelynek mind a négy kereke defektes. Leszögezte, Magyarország célja a béke elérése, továbbá a békepolitika gyakorlása. A fideszes politikus

magyar közösségek és általában a kisebbségi közösségek megmaradását, gyarapodását tűzte ki célként, a demokrácia kiteljesedését vállalta. Az orosz kisebbségpolitikával ellentétben a magyar nemzetpolitika stabilizáló és értékelvű” – szögezte le

» **A belső migráció miatt Kárpátalja lakossága jelentősen felhígult, és bár a Magyarországra menekült magyarok jelentős része haza akar térni, valószínűleg teljesen megváltozik a régió etnikai összetétele.**

Németh Zsolt. Arra biztatta az erdélyi magyarokat, egyházakat és politikusokat, hogy továbbra is legyenek jelen Kárpátalján, sőt akár Belső-Ukrajnában is, segítve a háború sújtotta lakosságot.

Kérdésre válaszolta Balogh Lívia elmondta, hogy egy friss tervezet a jelenleg garantált kisebbségi, illetve nyelvi jogokat is veszélyezteteti Ukrajnában. A kijevi kormány ugyanis azt ter-